

कृषि विस्तार उप अभियान अंतर्गत " राज्याच्या
कृषि विस्तार कार्यक्रमांना विस्तारविषयक
सुधारणा करीता सहाय्य" (आत्मा) या केंद्र
पुरस्कृत योजनेअंतर्गत अनुसूचित जमाती (TSP)
प्रवर्गासाठी नवीन लेखाशिर्षास मान्यता...

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.१४४/ ३-आे

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२

दिनांक : २४ जून, २०१६

वाचा -

- १) केंद्र शासनाच्या आत्मा अंतर्गत मार्गदर्शक सूचना सन २०१४
- २) केंद्रीय वित्त मंत्रालयाचे अर्ध शासकीय पत्र क्र. ३२/पीएसओ/एफएस/२०१५ ,
दि.२८.१०.२०१५
- ३) केंद्रीय कृषि मंत्रालयाचे पत्र क्र.मि.सं/F.No.९-३/२०१५ -AE, , दि.१६.११.२०१५

प्रस्तावना-

राष्ट्रीय कृषि धोरणामध्ये कृषि विस्तारामध्ये क्रांतीकारक बदलाची गरज प्रामुख्याने समोर आली असल्याने कृषि विस्तार कार्यक्रमांना दिशा देण्याच्या दृष्टीने कृषि विस्तारासाठी विस्तृत रूपरेषा विकसित करण्यात आली आहे .कृषि विस्तार कार्यक्रम पुनर्जिवित करून शेतकऱ्यांच्या गरजेनुरुप तसेच निकडीनुसार कृषि विस्तार कार्यक्रम राबविण्यासाठी " राज्याच्या कृषि विस्तार कार्यक्रमांना विस्तारविषयक सुधारणा करीता सहाय्य " ही केंद्र पुरस्कृत योजना सन २०१०- ११ पासून जिल्हास्तरावर राबविण्याचे निश्चित झाले आहे .त्या अनुषंगाने प्रस्तावित निधी जिल्हयाधिकायांमार्फत संबंधित जिल्हयांना त्यांच्या आवश्यकतेनुसार उपलब्ध करण्यात येतो. सदर योजना सन २०१४-१५ पासून राष्ट्रीय कृषि विस्तार व तंत्रज्ञान अभियान (National Mission on Agriculture Extension and Technology) या अभियानांतर्गत घेण्यात आली आहे .

राष्ट्रीय कृषि विस्तार व तंत्रज्ञान अभियान (NMAET) च्या - कृषि विस्तार उप अभियानांतर्गत (SAME) राज्याच्या कृषि विस्तार कार्यक्रमांना विस्तार विषयक सुधारणाकरिता सहाय्य (आत्मा) कार्यक्रमांतर्गत केंद्र शासनाने १४ व्या वित्त आयोगाच्या शिफारशीनुसार सन २०१५-१६ पासून कृषि विस्तार कार्यक्रमांना विस्तार विषयक सुधारणाकरिता सहाय्य (आत्मा) कार्यक्रमाच्या केंद्र : राज्य हिश्याच्या प्रवलित अनुदानाचे प्रमाण ९०:१० मध्ये बदल करून ६०:४० करण्याचे निश्चित केले आहे.

तत्संदर्भात, केंद्रीय वित्त मंत्रालयाच्या दि.२८.१०.२०१५ च्या अर्ध शासकीय पत्रान्वये सन २०१५-१६ मधील आत्मा व प्रधानमंत्री कृषि सिंचाई योजना PMKSY (आत्मा घटक) अंतर्गत Funding Pattern केंद्र हिस्सा ६० % :राज्य हिस्सा ४० % असा करण्यात आला आहे. यासंदर्भात, केंद्रीय कृषि मंत्रालयाच्या दि.१६.११.२०१५ च्या पत्रान्वये कळविण्यात आल्यानुसार सन २०१५-१६ या वित्तीय वर्षापासून केंद्र पुरस्कृत योजनांमधील केंद्र व राज्य हिश्याचे प्रमाणानुसार आत्मा योजना ही (केंद्र हिस्सा ६०% : राज्य हिस्सा ४०%) (शेतकरी मित्र घटक ५०:५० केंद्र : राज्य हिस्सा) या तत्वानुसार राबवायची आहे.

त्याप्रमाणे केंद्र शासनाने कृषि विस्तार उप अभियान कृषि उन्नती योजनांतर्गत राबविण्याचे निश्चित केले. सदर कार्यक्रमांतर्गत केंद्र शासनाकडून सर्वसाधारण, अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती प्रवर्गासाठी निधी विभागून देण्यात येतो. त्यासाठी प्रत्येक प्रवर्गासाठी स्वतंत्र लेखाशिर्षांतर्गत तरतुद करणे आवश्यक होते. तथापि, सन २०१४-१५ पर्यंत एकाच लेखाशिर्षाखाली तरतुद करण्यात येत होती. तदुनसार आत्मा या योजनेअंतर्गत अनुसूचित जमाती TSP प्रवर्गासाठी स्वतंत्र लेखाशिर्ष उघडून त्या अंतर्गत तरतुद करणे आवश्यक होते. सदर वस्तुस्थिती विचारात घेऊन आत्मा योजनेअंतर्गत अनुसूचित जमाती TSP प्रवर्गासाठी नवीन लेखाशिर्षास मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. तदनुसार शासनाने पुढील निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :-

कृषि विस्तार उप अभियान अंतर्गत " राज्याच्या कृषि विस्तार कार्यक्रमांना विस्तारविषयक सुधारणा करीता सहाय्य" (आत्मा) या केंद्र पुरस्कृत योजनेअंतर्गत अनुसूचित जमाती (TSP) प्रवर्गासाठी नवीन लेखाशिर्षासाठी सामाजिक न्याय विभाग व वित्त विभाग तसेच महालेखापाल (ले व अ) -१, महाराष्ट्र, मुंबई यांच्या मान्यतेनुसार आत्मा योजनेतील Funding Pattern केंद्र हिस्सा ६० % :राज्य हिस्सा ४० % हा बदल विचारात घेऊन अनुसूचित जमाती (TSP) प्रवर्गासाठी खालील नवीन लेखाशिर्षास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

केंद्र हिस्सा :

मराठी लेखाशीर्ष		इंग्रजी लेखाशीर्ष -	
मागणी क्र	टी-५	Demand No.	T-5
मुख्य लेखाशीर्ष	२४०१- पीक संवर्धन,	Major Head	2401-Crop Husbandry
उप मुख्य लेखाशीर्ष	००	Sub Major Head	00
गौण शीर्ष	७९६ - अनुसूचित जमाती उपयोजना	Minor Head	796 – Tribal Area Sub Plan
गट शीर्ष	(०१)अनुसूचित जमाती क्षेत्राखालील उप योजनांतर्गत योजना	Group Head	(01) Scheme under Tribal Area Sub Plan
उप गट शीर्ष	(०१) (१७)- कृषि उन्नती योजना - कृषि विस्तार कार्यक्रमांना विस्तार विषयक सुधारणा करण्याकरिता सहाय्य - उप अभियान (केंद्र पुरस्कृत योजना) (केंद्र हिस्सा ६० %) (अनुसूचित जमाती) (२४०१ अे ५१२)	Sub Group Head	(01) (17) Krishi Unnati Yojna – Sub Mission on Agricultural Extension - Support to State Extension Programmes for Extension Reforms (Centrally Sponsored Scheme) (Central Share 60%) (TSP) (2401A512)
उद्यीष्ट	३३- अर्थसहाय्य	Object	33 Subsidies

राज्य हिस्सा :			
मराठी लेखाशीर्ष -		इंग्रजी लेखाशीर्ष -	
मागणी क्र	टी-५	Demand No.	T-5
मुख्य लेखाशीर्ष	२४०१- पीक संवर्धन,	Major Head	2401-Crop Husbandry
उप मुख्य लेखाशीर्ष	००	Sub Major Head	00
गौण शीर्ष	७९६ - अनुसूचित जमाती उपयोजना	Minor Head	796 – Tribal Ares Sub Plan
गट शिर्ष	(०१) अनुसूचित जमाती क्षेत्राखालील उप योजनांतर्गत योजना	Group Head	(01) Scheme under Tribal Area Sub Plan
उप गट शिर्ष	(००) (१८) - कृषि उन्नती योजना, कृषि विस्तार कार्यक्रमांना विस्तार विषयक सुधारणा करण्याकरिता सहाय्य - उप अभियान (केंद्र पुरस्कृत योजना) (राज्य हिस्सा ४० %) (अनुसूचित जमाती) (२४०१ ओ ५२१)	Sub Head	Group (00) (18) Krishi Unnati Yojna - Mission on Agricultural Extension - Support to State Extension Programmes for Extension Reforms (Centrally Sponsored Scheme) (State Share 40%) (TSP) (2401A521)
उद्यीष्ट	३३- अर्थसहाय्य	Object	33 Subsidies

४. हा शासन निर्णय प्रधान महालेखाकार (लेखा व हकदारी)-१ महाराष्ट्र, मुंबई यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ख.वि/चा-१/कृ.पशुसं.डे.व म.वि./यू ओ आर- १५४/२०१५-१६/११३२, दि.२०.१.२०१६ तसेच वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र १०१/अर्थ-१९, दि. १८.६.२०१६ अन्वये तसेच आदिवासी विकास विभाग यांच्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१६०६२४१८०९५८१७०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(विक्रम ढमाळ)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
- २) संचालक आत्मा तथा राज्य नोडल अधिकारी आत्मा, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

प्रत-

- १) सर्व जिल्हाधिकारी,
- २) महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा), मुंबई
- ३) महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा), नागपूर,
- ४) वरिष्ठ लेखा अधिकारी, VLC Section, महालेखापाल, (लेखा व हकदारी)-१, महाराष्ट्र, मुंबई
- ५) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मुंबई,
- ६) सर्व संचालक / कृषि सहसंचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
- ७) संचालक (पणन), सहकार विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- ८) संचालक, वसंतराव नाईक राज्य कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, नागपूर
- ९) प्राचार्य, विभागीय कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, खोपोली, ता. खानापूर, जि. रायगड.
- १०) प्राचार्य, विभागीय कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, गेट क्रमांक ४, शहाजी नगर,
- ११) लाईन बजार, कोल्हापूर,
- १२) प्राचार्य, विभागीय कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, बुलडोजर युनिट, शिवाजी नगर, पोर्ट ऑफीस जवळ, च-होली, पुणे.
- १३) प्राचार्य, विभागीय कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, संभाजी चौक, उंटवाडी रोड, नाशिक
- १४) प्राचार्य, विभागीय कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, शहानुर मिया, दर्गा रोड, औरंगाबाद.
- १५) प्राचार्य, विभागीय कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, तपोवन रोड, अमरावती,

१६) प्राचार्य, विभागीय कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, बंगला क्रमांक ६२/१, धरमपेठ,
व्ही.आय.पी.रोड, सीव्हील लाईन, नागपूर.

१७) सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक,

१८) सर्व जिल्ह्यांचे जिल्हा अधिकारी कृषि अधिकारी,

१९) सर्व जिल्ह्यांचे जिल्हा कोषागार अधिकारी,

२०) ग्रंथपाल, विधिमंडळ सचिवालय ग्रंथालय, मुंबई,

२१) वित्त विभाग कार्या.अर्थ-१३, अर्थ-१९, व्यय-१, मंत्रालय, मुंबई-३२

२२) आदिवासी विकास विभाग, कार्या.६, ९, मंत्रालय, मुंबई-३२

२३) नियोजन विभाग कार्या.१४३१/ १४१४, मंत्रालय, मुंबई,

२४) सर्व सहसचिव / उपसचिव / अवर सचिव, कृषि व पदुम विभाग, (कृषि प्रभाग), मंत्रालय,
मुंबई,

२५) मा. मंत्री (कृषि) व मा. राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव,

२६) कार्यासन २ अे, निवड नस्ती का.३ अे कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई,